

QUIZ: BEFJE OM BEFJE AF

KORTE OMSCHRIJVING

Alle deelnemers vouwen van papier een witte bef en gaan staan. Op pagina 6 staat een printvorm van een witte bef. Je stelt steeds een quizvraag, eventueel ondersteund met de PowerPoint, en stelt de deelnemers de vraag: befje om? (1e antwoord) of befje af? (2e antwoord) De deelnemers die het verkeerde antwoord geven gaan zitten. Je kunt eindigen met een schattingsvraag, zodat één winnaar overblijft.

Dit spel kunt u ook in een online les gebruiken, zie de instructie voor de online variant in deze handleiding.

LEERDOELEN

Deelnemers leren spelenderwijs over de rechtspraak; een paar veel gehoorde misverstanden over rechtspraak worden behandeld.

BENODIGDHEDEN

PowerPoint (keuze uit makkelijk, gemiddeld en moeilijk niveau)

Per deelnemer een wit A4'tje

DUUR

15 minuten

HANDLEIDING

1. Leg de werkvorm uit: Aan het begin van de quiz gaan alle deelnemers staan. Als een deelnemer een vraag verkeerd beantwoordt, gaat diegene zitten.
2. Deel de witte A4'tjes uit en laat zien hoe ze een befje kunnen vouwen. Je kunt de deelnemers eventueel laten zien wat de bef van een toga is.
3. Vraag de deelnemers nu om te gaan staan.
4. Start de quiz. Je kunt de vragen met de PowerPoint laten zien. Geef steeds enkele seconden de tijd om te antwoorden. Laat door aftellen weten wanneer de tijd om is.
5. Beëindig de quiz als je alle vragen hebt gesteld, of als je aan de energie merkt dat het te lang duurt. Je kunt altijd de schattingsvraag stellen om de quiz te beëindigen.

→ Schattingsvraag: Hoeveel rechters zijn er in Nederland? - Antwoord: 2488 rechters (2019)

→ Schattingsvraag: Hoeveel jongeren hebben in 2020 een Halt-straf gekregen? – Antwoord: 13421 (2020)

→ Schattingsvraag: Hoeveel procent van de rechters is man? - Antwoord: 39% (2019)

HANDLEIDING ONLINE VARIANT

1. Iedereen krijgt de opdracht op zoek te gaan naar iets wits wat op een befje lijkt (een servet, een theedoek, etc.) of een befje te knippen uit een wit vel papier of een oude krant. Je kunt de deelnemers eventueel laten zien wat de bef van een toga is: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Bef_\(kleding\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Bef_(kleding)).
2. Als iedereen een 'befje' heeft, zetten alle deelnemers hun camera aan. Leg uit dat het een afvalrace is. Bij elke vraag is de keuze Befje om of Befje af. Als een deelnemer de vraag fout beantwoordt, zet diegene de camera uit.

Als niet alle deelnemers hun camera gebruiken, kun je ook de chat gebruiken en er bijvoorbeeld 'duim omhoog, duim omlaag' van maken. Het is dan wel moeilijker de stand in de gaten te houden. Je kunt eventueel de deelnemers die als eerste af zijn vragen de stand in de gaten te houden.

3. Start de quiz. Je kunt de vragen eventueel via de PowerPoint laten zien door je scherm te delen, maar dan wordt het wellicht lastiger om iedereen te zien. Geef steeds enkele seconden de tijd om te antwoorden. Laat door aftellen weten wanneer de tijd om is.
4. Als alle vragen zijn gesteld en meer dan 1 deelnemer nog de camera aan heeft, gebruik dan de schattingsvraag.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

☆ Makkelijk niveau

1. Hoe heet de 'jurk' van een rechter?

Befje om: toga

Befje af: baret

2. Welk gereedschap zie je wel eens in een rechtszaak?

Befje om: schroevendraaier

Befje af: hamer

3. Hebben we in Nederland de doodstraf?

Befje om: ja

Befje af: nee

4. Wie bepaalt wat voor straf je krijgt?

Befje om: rechter

Befje af: politie

5. Wanneer ben je voor het recht geen kind meer?

Befje om: vanaf 16 jaar

Befje af: vanaf 18 jaar

6. Wat is de langste gevangenisstraf in Nederland?

Befje om: levenslang

Befje af: 30 jaar

7. Het kantoor van een rechter heet:

Befje om: rechtswinkel

Befje af: rechtbank

8. Wie kan jou helpen in een rechtszaak?

Befje om: advocaat

Befje af: officier van justitie

9. De meeste ruzies worden opgelost:

Befje om: zonder rechter

Befje af: met rechter

10. Wie maken de regels in Nederland?

Befje om: de politiek

Befje af: de rechters

Schattingsvraag: Hoeveel rechters zijn er in Nederland? **Antwoord: 2488 rechters¹**

Wie denkt dat het er méér zijn dan 100?

Befje af: nee, minder

Befje om: er zijn er meer!

Wie denkt dat het er méér zijn dan 1000?

Befje af: nee, minder

Befje om: er zijn er meer!

Wie denkt dat het er méér zijn dan 2000?

Befje af: nee, minder

Befje om: er zijn er meer!

Wie denkt dat het er méér zijn dan 3000?

Befje af: nee, minder

Befje om: er zijn er meer!

Degenen die overblijven mogen nu ieder een getal tussen de 2000 en de 3000 noemen.

Wie het dichtst bij 2488 zit heeft gewonnen.

¹ Bron: <https://www.jaarverslagrechtspraak.nl/rechtspraak-in-cijfers/> Het getal 2488 is eind 2019 geteld en telt alle rechters van rechtbanken, gerechtshoven en hogere colleges mee.

☆☆ Gemiddeld niveau

1. De meeste ruzies worden opgelost:

Befje om: zonder rechter

Befje af: met rechter

2. Heb je altijd een advocaat nodig als je wilt scheiden?

Befje om: Ja

Befje af: Nee

3. Wie maken de regels in Nederland?

Befje om: de politiek

Befje af: de rechters

4. Zijn alle rechtszaken openbaar?

Befje om: Ja

Befje af: Nee, rechtszaken met kinderen bijvoorbeeld niet.

4. Wat is de langste gevangenisstraf in Nederland?

Befje om: levenslang

Befje af: 30 jaar

5. Waarom dragen rechters een toga?

Befje om: Een toga schrikt af

Befje af: Een toga is minder persoonlijk

6. Als je 2/3 van je straf hebt uitgezeten, kom je altijd vrij.

Befje om: Waar

Befje af: Niet waar

7. Waar zitten de juryleden in de rechtszaal?

Befje om: Rechts van de rechter.

Befje af: Nergens, Nederland heeft geen juryrechtspraak

8. Is het verboden om dronken op de fiets te zitten?

Befje om: Ja

Befje af: Nee

9. Hoe oud moet je zijn om een strafrechtszaak te mogen bijwonen?

Befje om: 12 jaar

Befje af: 16 jaar

10. Fietsendiefstal is...

Befje om: een misdrijf

Befje af: een overtreding

Schattingsvraag: Hoeveel jongeren hebben in 2020 een Halt-straf gekregen?

Antwoord: 13421 (door corona waren het er minder, in 2019 waren het bijvoorbeeld 16088)²

² Bron: <https://www.halt.nl/over-halt/cijfers>

☆☆☆ Moeilijk niveau

1. Waarom dragen rechters een toga?

Befje om: Een toga schrikt af

Befje af: Een toga is minder persoonlijk

2. Zijn alle rechtszaken openbaar?

Befje om: Ja

Befje af: Nee, rechtszaken met kinderen bijvoorbeeld niet.

3. Waar zitten de juryleden in de rechtszaal?

Befje om: Rechts van de rechter.

Befje af: Nergens, Nederland heeft geen juryrechtspraak

4. Als je 2/3 van je straf hebt uitgezeten, kom je altijd vrij.

Befje om: Waar

Befje af: Niet waar

5. Is het verboden om dronken op de fiets te zitten?

Befje om: Ja

Befje af: Nee

6. Mag je voor de wet trouwen als je jonger bent dan 18 jaar?

Befje om: Ja

Befje af: Nee

7. Fietsendiefstal is...

Befje om: een misdrijf

Befje af: een overtreding

8. Als een verdachte bekent, wordt er meteen veroordeeld.

Befje om: Waar

Befje af: Niet waar

9. Kan een rechter kinderen die spijbelen uit huis plaatsen?

Befje om: Ja, maar dan moet het wel goed mis zijn.

Befje af: Nee, dat is een veel te zware maatregel.

10. Wat is de maximale celstraf die een 15-jarige kan krijgen?

Befje om: 12 maanden

Befje af: 24 maanden

Schattingsvraag: Hoeveel % van de rechters in Nederland is vrouw?

Antwoord: 61%³

³ Bron: <https://www.jaarverslagrechtspraak.nl/rechtspraak-in-cijfers/> eind 2019.

Vouw dit papier op de stippellijnen en je krijgt een echte witte bef.

De bovenkant is 8 cm, de lengte 30 cm en de onderkant 15 cm.
Artikel 10 lid 2 Kostuum- en titulatuerbesluit
rechterlijke organisatie

ProDeTios Huis voor democratie en rechtsstaat